

Simulacija drugačne denarne politike Igor Masten, EF in SMF

Pogosto naletim na argument, da razpredam na ravni ekonomske teorije, praktiki pa že bolje vedo kako je s tem v realnosti. Še nedavno se je v Delu (9.7.2007) ponovno zapisalo, da bi drugačna denarna politika prizadela naše izvoznike in s tem povzročila več škode kot koristi. Vendar zakaj ne bi preverili samoumevnega (kot se sedaj to popularno reče med t.i. staroekonomisti)? Lani smo s kolegi (F. Coricelli, A. Brezigar in M. Ferjančič) v okviru raziskovalnih projektov Banke Slovenije naredili analizo transmisijskega mehanizma denarne politike v Sloveniji, kjer smo v okviru ocenjenega empiričnega modela s posebno metodo simulirali kaj bi morala centralna banka narediti, če bi hotela, da bi imeli približno evropsko inflacijo že od leta 2000 dalje. (Neposredne povezave na študijo na tem mestu ne morem dati. Študija je last Banke Slovenije, ki tudi odloča o njeni dostopnosti za javnost.). Nekaj za trenutne potrebe najbolj relevantnih rezultatov simulacije podajam v spodnji sliki. Pri tem velja poudariti, da je eksperiment robusten t.i. Lucasovo kritiko. Povedano po domače, omogoča nam dejansko reči »kaj bi bilo če ...«. Rezultati kažejo, da bi za nižjo (in bolj stabilno!) inflacijo blizu evropskih ravni (spodaj levo) morala biti denarna politika bistveno bolj restriktivna praktično do našega vstopa v ERM II in fiksiranja deviznega tečaja. Jasno je, da bi to pomenilo, da bi moral tečaj tolarja bistveno počasneje drseti (zgoraj desno), kar bi s praktičnega vidika pomenilo, da bi sredi leta 2004 namesto pri 239.64, tečaj tolarja fiksirali malo nad 200 SIT/EUR. No, ampak ključno vprašanje je kaj bi to pomenilo za položaj izvoznikov. Graf v sredini desno nazorno kaže, da bi bil realni devizni tečaj manj apreciran kot je bil dejansko v obdobju zniževanja inflacije. Konkurenčnost torej ne bi nič trpela, kvečjemu bi bila zaradi nevtralizacije stroškovnih pritiskov in s tem manj persistentne inflacije v določenih obdobjih celo boljša. Posledično bi bila tudi gospodarska rast (desno spodaj) v povprečju praktično nespremenjena in predvsem bolj stabilna, kar pomeni višjo blaginjo. Skratka, večkrat ponovljene trditve staroekonomistov in podpornih novinarjev o tem, da bi nasveti t.i. mladoekonomistov vodili v »argentinski scenarij« in ogrozili izvoznike, desetine tisoč delovnih mest, pa še kaj, so sicer dobra medijska finta, empirične podpore pa po mojem mnenju nimajo veliko.

